

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΟΒΙΔΙΟΥ.

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΑΦΝΗΣ. (α)

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Λατινικοῦ.)

Πρῶτος Ἀπόλλωνος ἔρως ἐγένετ' ὁ Δάφνης Πηνελόδος.
 Ὅχι ἐκ τύχης, ἀλλὰ δι' ὀργὴν τοῦ Θεοῦ τῶν ἐρώτων.
 Μέγα ὁ Φοῖβος φρονῶν, ἠττηθέντος τοῦ Πύθωνος ἄρτι,
 Εἶπε, τὸν Ἑρῶτα βλέπων νὰ κάμψῃ ζητοῦντα τὸ τόξον.
 —Τί σοι κοινὸν πρὸς τὰ ὄπλα ὦ ἄνδρ' ἀνδρὲ παῖ Ἀφροδίτης;
 Τοὺς ἰσχυροὺς ταῦτα ὤμους ἐμοῦ νὰ κοσμῶσιν ἀρμόζει,
 Ὅστις εὐστόχους ἀνοίγω πληγὰς εἰς ἐχθροὺς καὶ θηρία,
 Ὅστις μὲ βέλη μυρία φρικτὸν κατετίξευσά τέρας
 Δι' ἰοδόλου γαστρὸς πρὸ μικροῦ πλῆθ' ὅσα κατέχον.
 Μὲ τὴν λαμπάδα σου σὺ, ἄγνωσ' ἔρωτας, ζήτηί
 Μὴ ὅμως θέλῃ καὶ ἄλλων τιμὰς ν' ἀποκλήτῃς ἀνάνδρως.
 Ἀνπαπεκρίθη τὸ τέκνον τῆς Κύπριδος—Ὅλους τοξεύει,
 Φοῖβε, τὸ βέλος σου, ὅμως καὶ σὲ τὸ ἐμὸν καταβάλλει.
 Ὅσον δὲ οὗτος θνητοῦ ὑπερέχει Θεὸς οὐρανίων,
 Τόσον ἡ δόξα ἢ σὴ τῆς ἐμῆς ἀπολείπεται δόξης.—
 Εἶπε καὶ σχίσας εὐθὺς τὸν ἀέρα διὰ τῶν πτερυγῶν,
 Τοῦ Παρνασσοῦ σκιερὰν παρυκρήμα κατέλαβεν ἄκραν,
 Δύο δὲ τότε διττῆς ἐνεργείας ἐξήγαγε βέλη
 Ἐκ βελοφόρου φαρέτρης, τὸ μὲν ἐντελὲς ἀπακρούει
 Φλόγας ἐρώτων, τὸ δὲ ἀντιστρόφως εὐθὺς τὰς ἀνάπτει
 Τοῦτο μὲν εἶναι χρυσοῦν, ἀκωκὴ διχλάμπει ὀξεία,
 Τὸ δ' ἀπακροῦον ἀμβλύ, κ' εἰς τὸν κάλαμον μόλυβδον φέρει.
 ῥίπτει αὐτὸ ἐναντίον τῆς νύμφης, τοξεύει ἐκεῖνο
 Καὶ διὰ μέσου ὅστων τὴν καρδίαν πληγώνει τοῦ Φοίβου.
 Ὁ μὲν ἐρᾷ παραυτίκα, ἡ δὲ καὶ τὸ ὄνομα φεύγει
 Τοῦ τρυφεροῦ ἐραστοῦ τὴν ἀνύμφευτον Φοῖβον ζηλοῦσα,
 Μόνην εὐρίσκει τρυφὴν νὰ πλαυᾶται εἰς ἔρημα δάση.
 Περικαλύπτει θηρίων δорὰ τὰ ἀβρὰ τις τὰ μέλη,
 Παρθενικὴ δὲ ταινία συνδέει τὴν ἄτακτον κόμην.
 Πάντες ἤρῳντο αὐτῆς, ἀλλ' αὐτὴ ἀπεστρέφετο πάντας.
 Ἀπειρος ὅλως ἀνδρὸς εἰς τὰ ἄδ' αὖτ' ἔτρεχε δάση,
 Οὔτε ἐπρόντιζε τί ἐπὶ γάμου δεσμὸς, εἴτε ἔρως.
 Μάτην αὐτὴν Πηνελός ὁ πατὴρ νὰ νυμφεύσῃ ἐζήτει.
 «Τί οὕτω θυγάτηρ φίλη, ψυχρῶς ἀπακρούεις τὸν γάμον;

Ἐπιθυμῶ εἰς τὸ γῆρας ἐγγόνους ἐκ σοῦ ν' ἀποκτήσω.
 Τὰς χαμηλίσους πλὴν δάδας ὡς ἐγκλημα αὐτὴ εἰσεί,
 Εἰς τὴν ὠραίαν μορφήν της ἐρύθημα φλέγον ἐχύθη,
 Κ' εἰς τοῦ πατρὸς τὸν λαιμὸν μὲ θωπείας πολλὰς βεπτομένη,
 —Πάτερ μου φίλτατε, λέγει, συγχώρει παρθένος νὰ μείνω
 Καὶ τοῦ Διὸς ἡ θυγάτηρ ἐπέτυχεν ἄλλοτε τοῦτο.—
 Συγκατανεῖε ὁ γέρον, ἀντίκειται ὅμως τὸ κάλλος,
 Ἡ ἐξαισία μορφή της αὐτὴ τὰς εὐχὰς ἀποκρούει.
 Περιπαθῶς ὁ Ἀπόλλων τῆς νύμφης ἐρᾷ, καὶ ἐλπίζει
 Ν' ἀπολαύσῃ αὐτὴν ἀλλ' εἰς τοῦτο λανθάνει ὁ μάντις.
 Ὅπως καλὰ μαι ξηραὶ καταρλέγονται λίαν εὐκόλως,
 Τῶν ἀσταχύων τριθέντων, καθὼς οἱ φραγμοὶ πυρπολοῦνται,
 Εἴτ' ἐρεθίσῃ ὀδίτης τὸ πῦρ, εἴτε μόνος τὸ θέσῃ
 Οὕτως μεγάλη πυρὰ τοῦ Θεοῦ καταφλέγει τὰ στήθη,
 Οὕτως ἐνδόμυχος θερμὴ φλογίζει τὸ σῶμα τοῦ ὄλον,
 Ἡ δὲ γλυκεῖα ἐλπίς ὑποτρέφει τὸ ἄγονον πάθος.
 Βλέπει τὴν κόμην αὐτῆς ἐρριμένην ἐπὶ τοῦ τρικλήλου
 Κ' ἐκ θαυμασμοῦ ἐκφωνεῖ: Τί θ' ἦτο ἐν τὴν ἐκόςμει!
 Βλέπει τὰ ὄμματα ὡς φωτοβόλοι νὰ λάμπουν ἀστέρες,
 Βλέπει τὸ εἶμα, ἀλλὰ εἰς αὐτὸν δὲν ἀρκεῖ νὰ τὸ βλέπῃ
 Καὶ ἐπαινεῖ τοὺς δακτύλους, τὰς χεῖρας αὐτῆς, τὰς ὠλένας,
 Τὰς λευκοτάτας τῆς κνήμης γυμνὰς τοῦ ἡμίσεως πλέον,
 Ὅσα καλύπτονται ὅμως φαντάζεται μᾶλλον ὠραία.
 Ἐλαφρότερα τῆς αὔρας ἐκείνη ταχύτατα φεύγει,
 Οὐδ' ὑπομένει αὐτοῦ δεομένου ν' ἀκούσῃ τοὺς λόγους.
 —Τοῦ Πηνειοῦ νύμφη, στήθι, θερμῶς ἱκετεύω σε στήθι
 Δὲν σὲ διώκει ἐχθρὸς, νύμφη στήθι, τὸν λέοντα οὕτω,
 Ἐντρομος φεύγει δορκὰς, ἡ ἀμνὰς οὕτω φεύγει τὸν λύκον
 Περιστερὰ πετᾷ οὕτω δειλῶς αἵτοῦ προσκειμένου
 Ἐκαστος φεύγει ἐχθρόν, σὲ διώκω ἐγὼ ἐξ ἀγάπης!
 Οἴμοι! θὰ πέτῃς πρηνὴς, καὶ αἱ ἄκνυται μέλη θὰ βλάψουν
 Βλάβης ὀνάξις, καὶ θέλω γίνεαι ὁ πρόξενος λύπης.
 Ἀκουσον ὅμως εἰς τίνα ἀρέσκεις δὲν εἶμαι ἀγροῖκος,
 Οὔτε οἰκῶν εἰς τὰ ὄρη ἐπ' ἔνῳ φυλάττω τὰς ποιμένας
 Ὡς ἀγελαῖος ποιμὴν ἄγνοεῖς, τολμηρὰ, τίνα φεύγεις
 Καὶ δι' αὐτὸ οὕτω φεύγεις. Ἡ γὰρ τῶν Δελφῶν μὲ δουλεύει,
 Καὶ τῶν Παττάρων τὸ κράτος, ἡ Τένεδος πᾶσα ἡ Κλάρος.
 Ζεὺς ὁ πατὴρ μου, γινώσκω ἐγὼ παρελθόν τε καὶ μέλλον
 Καὶ ἡ γλυκεῖα χορδὴ δι' ἐμοῦ πρὸς τὸ ἄσμα συναῖδει.
 Εὐστοχα ἔχω τὰ βέλη ἐγὼ, εὐστοχώτερον ὅμως
 Εἶναι τὸ βέλος δι' οὗ τὰ ἀγνὰ ἐπληρώθησαν στήθη.
 Τὴν θεραπείαν ἐφεῦρον ἐγὼ, καὶ Ἐπίκουρον πᾶσα
 Μὲ ὀνομάζει ἡ γῆ, τῶν βοτάνων ὁ κύριος εἶμαι
 Φεῦ! φεῦ! οὐδὲν οὐδαμῶς θεραπεύει τὸν ἔρωτα φίλτρον,
 Οὐδ' ὠφελεῖ τὸν δεσπότην ἡ τέχνη, ὡς πάντας τοὺς ἄλλους.
 Ἀλλ' εἰς δεήσεις ψυχρὰ ἡ παρθένος μὲ ἐντρομον βῆμα
 Φεύγει αὐτὸν καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἀτελεῖς καταλείπει.
 Ὅμως καὶ φεύγουσα πάλιν ἡ νύμφη ὠραία ἐράνη,
 Τὸ πολυθέλητρον σῶμα ἐγύμνουσιν οἱ ἄνεμοι τότε,

(α) Μεταξὺ τῶν Λατίνων ποιητῶν καὶ ὁ Ὀβίδιος φέρει τὸν στέφανον τῆς ποιήσεως.

Αἱ μεταμορφώσεις αὐτοῦ, ποίημα μέγα ἀποτελούμενον ἐκ πολλῶν μύθων διὰ θαυμασίας πλοκῆς συνδεδεμένων, εἶναι τὸ τελειότερον τῶν ἔργων του. Εἰς τῶν μύθων τούτων εἶναι καὶ ἡ ἀνωτέρω μεταμόρφωσις τῆς Δάφνης, τῆς ὁποίας μετάφρασιν εἰς ἐξαμέτρους καταχωρίζομεν ἐνταῦθα.

Εἰς τὰ ὀπίσω ἐκίνει ἀντίθετον πνεῦμα τὸν πέπλον,
 Τὴν δὲ μελίχρυσον κόμην ἀνέστρεφεν αὔρα ἡδύπνου.
 Ὡς καὶ αὐτὴ ἡ φυγὴ τῆς προσέθετε θέλγητρα νέα.
 Ἄλλ' ἡ ἀκμαῖος θεὸς δὲν ἀνέχεται πλέον εἰς μάτην
 Νὰ δαπανᾷ μελιχρῆς ἐκφράσεις, ἀλλ' ὅπως ὁ ἔρως
 ὦθει αὐτὸν εἰς τὰ ἔχνη τῆς τρέχει μὲ βῆμα δρομαῖον.
 Θηρευτικὸς ὅπως κύων ἰδὼν λαγῶν εἰς πεδίον
 Τρέχει κατόπιν αὐτοῦ εἰς τῶν ποδῶν τοῦ ἐλπίζων τὸ τάχος,
 Φεύγει δ' ἐκείνος ὡσαύτως τοὺς πόδας τοῦ ἔχων ἐλπίδα,
 Μὲ ἀνοικτὸν δὲ τὸ στόμα ὃ μὲν νὰ ἀρπάσῃ τὴν λείαν
 Σπεύδει καὶ τείνει τὸ ρύγχος ἐμπρὸς, καὶ πιέζει τὰ ἔχνη,
 Ὅ δ' ἀμφιβάλλει ἐὰν θὰ σωθῇ καὶ τὰ δῆγματα μόλις
 Τοῦ ἐφορμῶντος κυνὸς καὶ τὸ στόμα τὸ ψαῦσον ἐκφεύγει.
 Καὶ ὁ θεὸς καὶ ἡ νύμφη ὡσαύτως, ὃ μὲν ταχύς εἶναι
 Ἐκ τῆς ἐλπίδος, ἡ δὲ ἐκ τοῦ φόβου· ἀλλ' ὁ διώκων
 Μᾶλλον ταχύς, βοηθοὺς τῶν ἐρώτων τὰς πτέρυγας φέρων.
 Εἰς τῆς φυγᾶδος τὰ νῶτα αὐτὸς ἐπικρέμαται τέλος,
 Καὶ τῶν βοστρύχων εἰσπνέει τὰ μῦρα, ἀλλὰ τὰς δυνάμεις
 Αποβαλοῦσα αὐτὴ ὡχρίᾳ, ἐντελὴς ἡττηθεῖσα
 Ἐκ τοῦ καμάτου ταχείας φυγῆς. Πρὸς τὰ ὕδατα ῥέζει
 Τοῦ Πηνειοῦ καὶ φωνάζει—Βοήθησον, πάτερ μου, ἦδη,
 Οἱ ποταμοὶ ἐὰν ᾔσθε θεοί, τὸ ὀλέθριον κάλλος,
 Τὸ εἰς τοσοῦτους ἀρέσκον ἀπόλεσον, κρύψον ἀμέσως.—
 Μόλις αὐτὰ ἐδεήθη, καὶ νάρκη βαρεῖα τὰ μέλη
 Καταλαμβάνει αὐτῆς, τρυφερὸς τὰ ἀδρά της τὰ σπλάγχνα
 Περικαλύπτει φλοῖος, μεταβάλλει· ἡ κόμη εἰς φύλλα,
 Γίνονται κλάδοι αἱ χεῖρες, ὃ ποὺς ὁ ταχύς πρὸ ὀλίγου
 Εἰς στερεὰν ἤδη ῥίζαν πατεῖ, καὶ τὸ πρόσωπον κρύπτει
 Ἡ κορυφὴ ἐπὶ τέλους· πλὴν μένει ἐκεῖ ἡ στιλπνότης·
 Ὡς καὶ ἐκείνης ἐρᾶται, καὶ θέσας ἐπὶ τοῦ στελέχους
 Τὴν δεξιάν του ὁ φοῖβος, τὸ σῆθος αἰσθάνεται πάλλον
 Ἐνδον τοῦ νέου φλοιοῦ, καὶ τοὺς κλάδους θερμῶς περιπτύξας,
 Καταφιλεῖ, ὡπερ σάρκα, τὸ ξύλον, ἀλλὰ καὶ τὸ ξύλον
 Τοὺς ἀσπασμοὺς ἀποφεύγει, ἐκείνος δὲ λέγει τοιαῦτα.
 —Ἄλλ' ἐπειδὴ πεπρωμένον δὲν ἦτο νὰ γίνης, ὦ Δάφνη,
 Ἡ προσφιλὴς σύζυγός μου, τὸ δένδρον μου ὅμως θὰ ᾔσῃ.
 Πάντοτε σὺ θὰ στολίζῃς τὴν κόμην ἐμοῦ, τὴν κιθάραν
 Καὶ τὴν φαρέτραν. Τοὺς ἥρωας σὺ θὰ κοσμήῃς τοῦ Λατίου
 Ὅταν θριαμβοὺς ἀγγέλλῃ φωνὴ γεραρά, καὶ μακρόθεν
 Τὸ Καπιτώλιον βλέπῃ πομπάς, σὺ φρουρὸς πιστοτάτη,
 Πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ Αὐγούρου ἐν μέσῳ τὴν δρῶν θέλεις φέρει.
 Ἡ κεφαλὴ μου δὲ ὅπως αἰείποτε τρέφει τὴν κόμην
 Μὴ κειρομένη, καὶ σὺ αἰωνίως τὰ φύλλα σου φέρε.
 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Παιῖν σιωπᾷ, κατανεύει ἡ Δάφνη,
 Εὐγνωμονοῦσα δὲ σείει τοὺς κλάδους αὐτῆς, καὶ συγχρόνως
 Ὡς κεφαλὴν τὴν στελπνὴν κορυφὴν τῆς ἐφάνη κινοῦσα.

Α. Α.

Ο ΑΝΘΩΠΩΛΗΣ.

('Ασμάτιον.)

« Ἑλληνίδες μου θλιμμέναις,
 Ποῦ πεγαίνετε ἔς τὴν στράτα,
 Λούλουδα πουλᾷ δροσάτα,
 Λούλουδα καλά.
 Τὰ ὀδικά μου εἶν' ἀθῶα,
 Ἀνθηρὰ καὶ μυροβόλα·
 Πάρτε, πάρτε τ' ἄλλα ὅλα
 Εἶν' ἀπατηλά. »

Λεῖψανο κρατῶ ἀγίου,
 Ἑλληνίδες, ἓνα κρίνο. . .
 Γιὰ φιλλὰ δὲν τὸν ἐδίνω
 Οὔτε ἐκατό.
 Τὸν ἐπῆρα ἀπ' τὴν Κύθνο,
 Ἀπ' τὴν Κύθνο, εἶναι θρέμμα
 Χώματος μαζὶ μὲ αἷμα,
 Αἷμα σεβαστό.

Αἶ, τί πάθατε! σταθῆτε,
 Θὰ μὲ ρίψετε μὴ τρέλλαις;
 Εἰσθε φρόνιμαις κοπέλλαις,
 Ἀίγιη συστολή.
 Τὸ φιλὶ ζητῶ, ἐκείναις
 Μοῦ ἀρπάζουνε τὸν κρίνον
 Καὶ ἀντὶ σ' ἐμὲ εἰς ἐκείνον
 Δίνουν τὸ φιλί.

Ἑλληνίδες μου ὡραῖαις,
 Τοὺς βασιλικούς μου ἔπετε
 Ποῖα θὰ πάρη, εἶναι διέτε
 Ὅλοι φουντοτοί.
 Φουντοτοὶ καμαρομένοι
 Καὶ θρεμμένοι, τώρα ποιά σας
 Θὰ τοὺς πάρη, πῶς! καμμιά σας
 Δὲν μοῦ τοὺς ζητεῖ!!

Ἐν φιλὶ ζητῶ γιὰ ὅλους . . .
 Δὲν τὸ δίδετε! τί κρίμμα,
 Τῆς ἀποστροφῆς σας θῦμα
 Τώρα νὰ γενοῦν!
 Ὅλα μου τὰ ἀνθη πέρνουν
 Καὶ τὸ φύλλο καὶ τὸν κλόνον
 Τοὺς βασιλικούς μου μόνο
 Τοὺς περιφρονοῦν!! »

N.